

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

5. Respondeo. Suarez non omnino respuit hanc Doctrinam *disp. 60. de Eucharistia sess. 3.* observat tamen ratò ei esse locum. Nos dicimus: quis novit sensum Domini, vel cui id revelatum est?

6. Inquires Secundò in hunc modum: ego tentatis omnibus remedijs, adhuc mihi certò persuadeo, me non posse superare tentationem, v. g. vindictæ contra inimicum, nisi frequentatione Sacræ Communionis; si non frequentem, peccabone contra jus prædictum de communicando?

7. Respondeo primò. Hanc certam tuam persuasionem esse creditu difficilem: quis enim certò sciat, te non posse utiliter alia remedia assumere, & item certò te hoc remedio communionis esse sanandum.

Respondeo secundò. Supposita certa ejusmodi persuasione, Suarez *loc. cit.* asserit, te non peccaturum contra præceptum de communicando, sed solum contra illam virtutem, cui illa tentatio adversatur; unde sequitur, te non obligari in confessione exprimere neglectum communionis, tentationis illius tempore commissum, sed solum peccatum, quod commisisti.

CAPUT II.

An communicandum in sine vita.

1. Certum est, Fideles adultos obligari ad communicandum ante finem vitæ, sive id sit ex præcepto Ecclesie, sive probabilius præcepto divi-

no. Nam Concilium Nicænum relatam *cap. de his, 26. quest. 6.* cavet, ne discessurus è corpore necessario via sua viatico defraudetur. At sanè cur vocat absolutè necessarium, nisi valdè probabiliter ex lege id præceptum sit?

2. Sed inquires primò, an qui in vita aliquoties communicavit, teneatur, sub mortali communicare sub finem vitæ, hoc est, in articulo, seu periculo mortis?

3. Respondeo. Sanè Cajetanus, alijque allati à Suarío *d. disp. 69. sess. 3.* putant, nullam absolutè esse tunc obligationem sub mortali. Immodò Sylvester alijque ab eodem Suarez citati asserunt, eum, qui in vita, quamvis solum semel communicavit, non esse amplius obligatum ad communionem, nec sub mortali, nec sub veniali ex dicto præcepto divino, ut habet Delgadillo *tract. 2. de Eucharist. dub. 12.* quia semel, inquit, posita unica communione, extinguitur obligatio dicta, cum præcepto divino de communione ante finem vitæ jam satisfactum sit.

4. Sed tenendum adesse hujusmodi obligationem iterum in eo periculo communicandi, si comunio facta multum distet à periculo, id quod mox explicabitur. Ratio potissima ducitur ex Fidelium, & Ecclesie sensu sic judicantium, qui certè in re tanti momenti magni faciendus est.

5. Quæ ratio ex verbis Concilij Nicæni modo allatis n. 1. confirmatur. Ita Suarez *loc. cit.* & communiter Recentiores.

Nota item idem verum esse, sive mors impendat ex infirmitate, sive ex

vulnere, five ex veneno, five ex quacunq; causa, quando advertitur periculum, etiamsi ex revelatione illud advertatur. Immo quoties timetur probabiliter mors, ut ex bello, vel ex longa & periculosa navigatione, quia par est in omnibus ratio.

6. Dices cum Delgadillo *loco cit.* Hoc præceptum de communicando latum à Christo Domino illis verbis: (*nisi manducaveritis carnem filij hominis, &c.*) est pœnale: at præcepta pœnalia non sunt amplianda, sed restringenda. Item est præceptum affirmativum, quale etiam esset præceptum Ecclesiæ de Confessione, cui unica confessione ante mortem satisfectum esset, ut colligit ex Scoto dictus Delgadillo, nisi in præcepto additum fuisset illud (*semel in anno*) sicuti unico actu auditionis Missæ completur præceptum de audiendo Sacro die festo, quia est præceptum affirmativum. Adde, Christum non præcepisse quidem frequentiam communionis, sed solum communionem.

7. Respondeo, Hæc argumenta non debent esse tanti ponderis, ut non vincantur à dicto sensu Fidelium, & Ecclesiæ, qui sensus ostendit, aliquid plus Christum Dominum præcepisse, quàm quòd ejusmodi argumenta præferunt: multò magis, quia Christus instituit hoc Sacramentum per modum cibi ad nutriendam vitam spiritualem animæ, & ad reparandum, quod continua fomitis impugnatione deperditur. Id quod ostendit, Christum voluisse in suis Fidelibus repetitam hujus Sacramenti Sumptionem.

De eo, qui paulo ante periculum mortis communicavit.

8. Inquires secundò, qui ante duos v. g. vel tres, immò & octo, vel decem dies, quàm incidit in periculum, communicavit, obligaturne iterum in nostra sententia, eo periculo superveniente, communicare?

9. Respondeo cum Suarez *loc. cit.* non obligari: quia præceptum communicandi in fine vitæ non obligat, nisi circumcirca periculum, obligat enim, ut prope mortem inveniatur Fidelis Sacra refeetus Eucharistia. Sed Valquez *disp. 214. c. 2. n. 12.* putat obligari: quia, inquit, antea non fuit impletum præceptum, quod urget quidem, quando adest periculum, non verò quando aderit: sicuti non adimplet præceptum audiendi Sacrum die Dominico, qui audit die Sabbati. Verùm huic rationi videtur satis esse responsum, quia hoc præceptum non est, sicuti præceptum Missæ, quod obligat determinato die, sed, ut dictum est, circum circa.

10. Quare ex dictis fateor, hanc Valquez sententiam esse probabilem, illam tamen Suarj probabiliorem.

Hinc, qui communicavit in Paschate, & post paucos dies incidit in vitæ periculum, non obligatur ex nostra sententia iterum communicare: quia tamen is potest se conformare sententiæ Valquez, poterit iterum etiam non jejunos. Qui verò post multos dies à communionem incidit in hujusmodi periculum, sanè absolutè obligabitur: quia tunc propter illam distantiam

non judicatur refectus circa mortis tempus.

11. Dixi (*etiam non jejunus*) id quod intelligo etiam in sententia Suariz, & nostra: nam licet is satisfecerit per nos præcepto, ex vi communionis illius antecedentis; tamen quia concessio sumendi viaticum non jejuno, non datur solum, ut præcepto satisfiat, verum etiam ut instante necessitate, omni meliori, & promptiori modo moriturus per communionem se muniat: ideo poterit is data concessione frui. Ita Delgadillo *loc. cit.*

De eo, qui manè communicaverat.

12. Inquires 3. quid ergo sentendum de eo, qui manè communicavit ex devotione, & postea serò, superveniente gravi morbo, in vitæ periculum incidit?

13. Respondeo, multò minus obligatur, & consequenter (ne eodem die bis communicet) non potest in nostra probabiliori sententia, seu potius vera, modo mox explicando. Ita de Lugo de *Eucharist. disp. 6. sect. 3.* citans Suarium, Granadum, Præpos. Ratio est, quia refectus manè habuit substantiam viatici; communicare enim per modum viatici, nihil aliud est quoad substantiam, nisi sumere Eucharistiam circiter vitæ finem, quocumque animo, seu intentione sumatur.

14. Quoniam tamen Caspar Hurtadus de *Eucharist. disp. 10.* citans M.S. Vasquez & multi cum Diana p. 10. 11. resp. 40. affirmant, posse, & debere iterum vespere communicare, addens

idem Diana *part. 11. ref. 21.* utramque sententiam, & negantem, & affirmantem probabilem esse: ideo ego sic statuendum judico, ne errori detur locus.

15. Vel manè quis communicavit bene valens, sed deinde incidit in morbum periculosum, ita ut credatur non producturus vitam ad diem sequentem; & hunc posse vespere illo eodem die, immò debere communicare, probabiliter erit, saltem addita auctoritate tantorum Doctorum; nec aliud eos velle, si eorum verba, & rationes expendantur, existimo: vel manè quis, dum laboraret periculoso morbo, communicavit ex devotione, hunc non posse iterum eodem die communicare, quamvis judicetur eodem die moriturus, affirmo.

16. Ratio utriusque dicti est, quia in priori casu probabile est, non fuisse adimpletum præceptum: quia prædicti DD. probabiliter tenent, suscipi debere Eucharistiam, quando adest periculum vitæ, & satis non esse, si circum circa ejus finem; at in posteriori casu adimpletum est, quia jam infirmus erat in periculo, quamvis aliquando non cognito: quemadmodum, si manè diei festivi interis Sacro, tamen illum ignores esse diem festum, satisfacis præcepto: neque enim ad adimplendum præceptum opus est, ut illud scias, cum sufficiat, quod exequaris illud, quod edicit præceptum, quæ est doctrina communis in *tractat. de legibus.*

17. Ex quibus collige, me facilius concedere eodem die secundam communionem.

munionem illi, qui ex inflicto v. g. vulnere incidit in vitæ periculum, quam illi, qui ex febris: nam si vesperi vulneratus, communicaverat manente ante vulnus acceptum, non communicavit tempore periculi ex probabili sententia. At febricitans, cum habeat in se luem febris, præsumere ex communiter contingentibus debeo, eum tempore periculi, licet mihi ignoti, communicasse, atque aded præcepto satisfecisse.

De tumultuaria Consecratione ad dandum Viaticum.

18. **I**nquires quartò si certum est, ut diximus *num. 1.* obligari nos ad communicandum instante morte, probabilene est, posse Parochum, seu Sacerdotem in casu, quo aliunde non habeatur Sacra Hostia, non solum celebrare Missam non jejunum, quod certè posse, dicemus infra *cap. 10. num. 2.* verùm etiam posse ad dandum viaticum infirmo alioquin absque Evcharistia è vita discessuro, privatim consecrare, preferendo dumtaxat consecrationis verba, quia urget tunc præceptum divinum communicandi, obligans directè infirmum, & indirectè Parochum? Item possentne consecrare in buccella panis fermentati sine ara, sine vestibus sacris, sine illis ceremonijs ab Ecclesia institutis? Videtur enim posse; quia Ecclesiastica præcepta, qualia sunt hæc, non possunt obligare contra præceptum divinum. Adde non esse credendum (præsertim in casu, quo infirmus aliud Sacramentum non suscipit) Christum Dominum voluisse,

potiùs damnari hominem fortè in mortali existentem, alioqui cum attritione, & Sacramento salvandum, quam prædicto quamvis tumultuario modo haberi Sacramentum.

19. Respondeo, posse licitè hæc omnia fieri, dicta necessitate existente, tenet propter dictas rationes Delgadillo, *cap. 3. de Evcharistia dub. 9.* citatq; pro se Majorem, Ludovicum de S. Joanne, Sotum Victoriam, aliòsque. Adde Thom. Hurtadum *p. 1. ref. mor. fol. 54.* vide Dianam *p. 11. tract. 6. ref. 25. v. notandum.*

20. Sed certè improbabilis est hæc sententia, & contraria, id est, nequam posse, est certissima, ut docet Leander *tr. 7. disp. 5. q. 22.* citans Suarezium, Vasquez, de Lugo, Layman, Granadum, Dicastillum, aliòsque: nam primo sic habetur expressè *cap. 7. comperimus de consecrat. dist. 1.* ubi cum absoluta sit, & sine distinctione de observandis dictis gravissimis ceremoniis locutio, non est hæc à Delgadillo explicanda, quasi procedat pro casibus ordinariis. Secundò, quia præponderare debet reverentia, quæ maxima huic Sacramento debetur, quæque nimis valde offenderetur ex omissione prædictarum observantiarum eicunque alteri incommodo, quod quisque potest cum Dei gratia, quæ nunquam deest, propellere à se, ut in casu nostro potest moriturus per contritionem, quam si is non elicit, sibi imputet. Tertio (per quod solvitur ratio adversariorum) tunc concurrunt duo præcepta, alterum de communicando, quod solum probabiliter est divinum, alterum

de reverentia maxima erga tantum mysterium, quod certò est naturale divinum de debito Christi cultu; hoc igitur, cum sit gravius, prævalere illi debet.

21. Tibi autem Sacerdoti illud in his angustijs incumbit, ut loco conferendi illis insolitis modis, Fidelem excites agone mortis laborantem ad se conterendum; vel si quis sit mente destitutus, vel sensibus, præter absolutionem Sacramentalem sub conditione, de qua infra *cap. 7. à num. 20.* ores benignissimum DEUM, ut illi auxilium ad actum contritionis elicendum impendere dignetur, & si potes, confer illi attrito Sacramentum extreme Unctionis, ores, &c.

Minister viatici quis?

22. **I**nquires quidò: Quis mihi Sacram Hostiam legitime porriget, instante mihi morte?

Respondeo, Parochus tuus, vel (si Religiosus exemptus sit) tuus Prælat, vel alius ex eorum licentia; communicare enim Fideles pertinet ad Parochum, seu Pastorem, qui maxime velle judicandus est suas oves pascere in ipsarum vitæ sine: pro certo tamen habe; si desit Pastor, vel nolit, posse licitè viaticum porrigere quemlibet Sacerdotem; tunc enim adest præsumpta, & sane rationabilis voluntas Ecclesie, seu ejus Capituli, quod est Christus Dominus. Legite de Lugo de *Eucharistia disp. 18. à n. 52.*

23. Subinquires, Ergone si nullus adsit Sacerdos Catholicus, nisi Sacerdos hæreticus, schismaticus, aut

Tambur. de Præcept. Eccles.

excommunicatus non toleratus possem, & obligarer ab his tunc comunionem recipere?

Respondeo, quod possis, probabilissimum est, quia in tanta necessitate, præsertim si alio Sacramento roboratus non fuisti, vel de tua contritione dubites, Ecclesia creditur, Sacerdotum nullum à tali ministerio repellere: quòd autem talis Minister non sit benè dispositus, sibi imputer, nam te tua necessitas excusat. Legite Suarez *disp. 27. sect. 4. sine*, àc Diana alioque *est. à Leander tr. 7. disp. 4. quest. 21.*

24. Semper autem advertite, nos non posse in eo casu, quo illa comunio esset signum communicationis cum hæresis, vel excommunicati erroribus, vel cum scandalo Fidelium, ut per se notum est. Quod tamen scandalum sæpè vitari poterit, si Fideles id nescientes, doceantur de Ecclesie benignitate in his circumstantijs.

27. Quod verò obligaris, sequitur ex dictis, quia si potes observare præceptum, sanè teneris; & tamen affirmo, te posse eximi ab hac obligatione, & sic non petere Viaticum à prædictis. Ratio est, quia sententia contraria nostræ est etiam probabilis, quam sequitur Sylvester, Henriquez, alijque apud Leandrum: Quare illi te conformare sine ulla culpa potes, præsertim si de tua contritione securus sis.

28. An famulis Religiosorum possit licitè, instante morte, Viaticum porrigi ab ipsis Religiosis, agam infra *c. 14. n. 4.* Ut item alia pertinentia ad hanc materiam de Viatico dicam suo loco infra *cap. 12.*

Dd

CA.